

Els Cal·ligrafs

una producció de Neurosfera

de Núria Perpinyà

Pep Planas

Núria Casado

Imma Colomer

Ferran Farré

Direcció
Òscar Sánchez H.

DADES DE CONTACTE:

Distribució: **BohEMIA'S**

Cristina Raventós: 657907623 info@bohemies.es

Companyia: 630050012 / 636893780 nurosfera@yahoo.es

ÍNDIX:

L'obra i la seva autora	04
Núria Perpinyà Filella	08
L'equip artístic	11
Curriculum de la companyia	13
Actors convidats	18
Companyia de teatre	20
Imatges de produccions teatrals anteriors	21
Pòsters de les produccions cinematogràfiques	22

L'OBRA I LA SEVA AUTORA:

Els Cal·lígrafs és la primera obra de teatre de l'escriptora lleidatana Núria Perpinyà. Professora de teoria literària, coneguda a nivell nacional per les seves novel·les –una de les quals, *Mistana*, va rebre el Premio Nacional de la Crítica el 2006– i destacada assagista de les lletres catalanes –Premi Josep Vallverdú 1984– Núria Perpinyà s'estrena com a dramaturga amb una obra on rendeix homenatge al món de les lletres, a l'escriptura en sí, i també al complex i fascinant ofici d'ensenyar.

Estructurada en cinc actes, *Els Cal·lígrafs* es construeix sobre les bases del teatre de text amb una estètica aparentment naturalista. Al mateix temps, però, el llenguatge emprat en els diàlegs i les acotacions escèniques, així com la seva concepció espacial, situen l'obra en el territori dramàtic del teatre simbòlic i poètic. Tant l'aïllament de l'espai com el tractament ambigu de moltes de les acotacions –interpretables com a rèpliques atribuïbles a varis personatges, però també com a reflexions literàries només accessibles al lector, segons sigui la proposta de direcció– fan d'aquest text una obra única en el panorama del teatre contemporani català.

A nivell argumental, el text de Núria Perpinyà ens presenta el món particular d'una escola de cal·ligrafia que està a punt de viure un moment de transició decisiu. Sense determinar exactament el temps dramàtic, tot i que s'intueix que l'acció ocorre en un passat molt recent o un present molt ampli, *Els Cal·lígrafs* gira entorn les aspiracions, somnis, dubtes i frustracions de quatre personatges que també es troben en una cruïlla personal i professional. Com a conjunt dramàtic, reflecteixen la dicotomia entre professors i alumnes, i de manera més indirecta però no menys important, els conflictes intergeneracionals i les tensions inter- i intra-sexuals.

Encapçalant el grup de personatges-professors, la Joana Sempere representa la cal·lígrafa per excel·lència: dona sàvia, artesana i intel·lectual, viu per l'escola i per l'art que transmet de generació en generació. El Rafael Bràssica, un altre professor de l'escola, ha estat ex-deixeble de Joana Sempere i constitueix el símbol d'una visió totalment oposada a la de la seva mestra: per a en Bràssica la cal·ligrafia ha d'estar al servei de la societat moderna i per tant ha d'evolucionar amb els temps. La seva és una visió pragmàtica i progressista, sense deixar de banda el coneixement històric de l'art d'escriure, que constitueix la base de les seves classes. Finalment, el professor Felip Mistral és el mestre idealista. Es dedica a la grafologia i, per tant, adopta una aproximació psicologista al món de les lletres que també afecta la seva relació amb els alumnes.

Els tres professors no només representen diferents aspectes de l'art de la cal·ligrafia, sinó vessants pedagògiques contrastades i sovint contradictòries, que atrapen, atreuen i confonen l'Acàcia Aramont, el quart personatge de l'obra. Estudiant avantatjada que forma part d'un curs d'especialització, l'Acàcia ha d'intentar trobar el seu camí enmig de la xarxa temptadora però també conflictiva que els seus professors van teixint per a ella al llarg de l'obra. Els dubtes de l'Acàcia sobre quin estil pedagògic i disciplinar ha de seguir reflecteixen en realitat una inseguretats més profunda: la generada per la llibertat d'escollir, que pot tenir la infelicitat com a terrible moneda de canvi.

Les posicions vitals dels quatre personatges no només giren entorn l'eix de la cal·ligrafia i les relacions entre ensenyants i aprenents, sinó també al voltant d'altres eixos de caràcter més emocional: la gelosia del deixeble vers un altre deixeble; la inseguretats del mestre gran davant els mestres joves; la vulnerabilitat de la dona madura davant la dona jove; la inestabilitat de l'idealista davant el victoriós pragmàtic; la rancúnia del número dos vers el número ú; la injusta derrota del discapacitat enfront el virtuós; la crueltat de l'ignorant davant el savi; etc.

El complex entramat de desitjos, pors i desafiaments que sotmet els personatges afecta l'escola de cal·ligrafia en sí: com Acàcia, l'escola ha de prendre un camí o un altre i decidir sobre la seva

existència. El canvi tecnològic i l'ombra d'un futur no massa brillant planegen sobre els quatre cal·lígrafs durant l'obra, i la decisió que prenguin al seu final entorn la institució i l'art que representen serà alhora la rúbrica amb què signaran la sentència de les seves pròpies vides.

En definitiva, amb *Els Cal·lígrafs* Núria Perpinyà explora el món de les humanitats i de l'ensenyament des de la seva mateixa base: les lletres que els construeixen, i els mestres que els sustenten. Amb un llenguatge directe i alhora carregat de múltiples significats, el text de Núria Perpinyà s'adreça al públic contemporani creant un món que potser ja no existeixi, o que tal vegada no desaparegui mai; que colpirà qualsevol amant de l'escriptura o de l'ofici d'ensenyar; i que en qualsevol cas obliga a revisar el nostre posicionament davant la vida, allò que en volem extreure i allò a què volem aspirar.

Núria Perpinyà Filella:

Teatre

- 2009 *Els Cal·lígrafs*, estrena a Lleida hivern 2009. Director de la companyia Nurosfera: Òscar Sánchez. Actors: Núria Casado, Imma Colomer, Ferran Farré i Pep Planas.
- 2007 *Els privilegiats* (Ed. Empúries) Primera incursió en el teatre on Perpinyà empra un nou gènere: una novel·la teatral on les acotacions són un narrador i els diàlegs pertanyen als personatges. L'obra funciona com una obra teatral quan es prescindeix del narrador. El seu tema és una reflexió admirativa i irònica sobre avantguarda a partir dels zeladors d'un museu.

2003 fins a l'actualitat: Professora de Història del Teatre a la Universitat de Lleida

Novel·la

- 2005 *Mistana* (Ed. Proa) (Premi Nacional de la Crítica) és una tragèdia sobre la bogeria escrita amb un ritme *in crescendo* de versos en prosa delirants. L'any els assajos de la seva primera obra de teatre, *Els Cal·lígrafs (2010)*, un drama sobre l'educació i les Humanitats.
- 2001 *Una casa per compondre* (Ed. Empúries) (Nou Talent FNAC 2002), on s'experimenta en un nou gènere de contes encadenats que acaben fonent-se en una novel·la fragmentada. L'obra no sols és un barreja de gèneres, sinó també de móns (la música, l'arquitectura i la literatura); un retrat crític de la arquitectura actual on una pianista busca pis. La seva tercera novel·la,
- 1998 *Un bon error* (Ed. Empúries) una novel·la de formació en un laboratori, que és alhora un *thriller* i una història d'amor inesperada.

Assaig

- 2008 *Las criptas de la crítica. 20 lecturas de la Odisea* (Ed. Gredos), un recorregut sobre la història de la crítica literària que Perpinyà il·lustra interpretant de vint maneres distintes l'obra d'Homer, això és, "actuant" tal com faria un actor dient un text de 20 maneres diferents.
- 1997 *Gabriel Ferrater: recepció i contradicció* (Ed. Empúries) Un exemple de les crítiques contradictòries que pot rebre un artista.
- 1986 *La poesia de Gabriel Ferrater* (Ed. 62) (Premi Assaig Josep Vallverdú) amb Xavier Macià. Primer estudi de l'obra d'un poeta català mític.
- MÉS INFORMACIÓ WEB Associació d'Escriptors en Llengua Catalana

<http://www.escriptors.cat/autors/perpinyan/>

L'EQUIP ARTÍSTIC

Núria Perpinyà va escriure *Els Cal·lígrafs* pensant en la companyia de teatre Nurosfera. Per tant, els personatges de Felip Mistral i Acàcia Aramont van ser escrits tenint en ment els actors i co-fundadors de la companyia, Ferran Farré i Núria Casado. De la mateixa manera, el muntatge estarà confiat des del primer moment a la direcció d'Òscar Sánchez H., el tercer co-fundador.

Al mateix temps, i per tal de garantir una visibilitat més gran al text i a la companyia lleidatana en circuits de producció externs a la província de Lleida, i alhora integrar professionals d'altres zones de Catalunya en el projecte lleidatà, s'ha apostat per completar el repartiment amb actors de renom d'altres procedències. Els actors Imma Colomer i Pep Planas ens han confirmat la seva participació en el projecte.

A continuació presentem l'equip artístic bàsic de la producció:

Els Cal·lígrafs de Núria Perpinyà

Direcció: Òscar Sánchez H.

Repartiment: Imma Colomer, Pep Planas, Ferran Farré i Núria Casado

Vestuari: Maria Cucurull

Maquillatge: Cèlia Pagès

Espai escènic: Nurosfera

Tractament visual i edició de vídeos: Òscar Sánchez H.

Il·luminació: Víctor Hernández Torner

Música: Músics de L'Intèrpret

Producció: Nurosfera

Distribució: Cristina Raventós (Bohèmia's produccions)

CURRICULUM DE LA COMPANYIA

NUROSFERA és una productora de teatre i cinema creada a la ciutat de Lleida el desembre del 2003. Fruit de la voluntat de produir espectacles i creacions audiovisuals i cinematogràfiques, els seus fundadors, Ferran Farré, Òscar Sánchez i Núria Casado, decideixen emprendre una aventura comú. Amb els seus muntatges teatrals i produccions cinematogràfiques, la productora pretèn afavorir el rol actiu del públic com a espectador i pensador, conduint-lo tant al gaudi d'un treball estètic depurat com a una visió crítica, en el sentit social i intel·lectual de la paraula.

En la seva vessant teatral, nurosfera genera un teatre de síntesi experimental en el qual hi tenen cabuda diferents gèneres dramàtics i temàtiques d'interès social divers, que alhora es poden tractar mitjançant llenguatges artístics diferenciats, com ara el teatre gestual i de text, el teatre document, el teatre de màscara, el teatre d'objectes, la dansa-teatre, la música, la fotografia i el cinema. El fet de voler aconseguir un teatre de síntesi com a objectiu general implica un enfocament eclèctic i alhora simplificador, en el qual l'economia dels mitjans imperi per sobre de l'efectisme buit i així facilitar un resultat poètic. Al mateix temps, NUROSFERA es planteja la necessitat de comptar amb diversos

col.laboradors especialitzats en camps artístics diferents segons el tarannà específic de cada muntatge. El teatre de síntesi de la companyia és doncs també un teatre de col.laboració.

En la seva vessant cinematogràfica, NUROSFERA segueix també una doble línia, social i estètica, en les seves produccions, i per tant produeix tant documentals com llargmetratges de ficció. El seu primer llargmetratge és un documental que reflecteix el compromís de la productora amb l'anàlisi de la realitat actual i que s'ha pogut veure tant a Barcelona com a la ciutat de Lleida. D'altra banda, l'experimentació formal és la protagonista del seu primer llargmetratge de ficció en una co-producció italiana que ha estat seleccionada en festivals europeus. En els seus projectes cinematogràfics, NUROSFERA aposta també per la col.laboració amb altres medis i productores amb les que pugui dur a terme projectes complementaris.

Membres Fundadors

ÒSCAR SÁNCHEZ H. és director de teatre i de cinema. Format com a director cinematogràfic al Centre d'Estudis Cinematogràfics de Catalunya, ha participat com a director, muntador i script en nombrosos curtmetratges i llargmetratges, entre els quals destaquen *Hormigas*, *Viernes*, *Noche de Fiesta* i *Joves*, guanyadors de premis en diversos festivals internacionals. És co-fundador de la productora Zabriskie Films, amb la que ha co-produït el documental *L'altra pàtria* (en fase de distribució) i dirigit el documental *Barcelona Kapital* (2007), produït conjuntament amb NUROSFERA i Produccions Kaplan. És també co-autor i director del llargmetratge *Il Toscanaccio* de NUROSFERA i la productora italiana Cinkonamero JoyClub Entertainment (Secció Oficial del Festival de Montecarlo 2007, Festival de Roma 2008, estrena en cinemes italians Octubre 2009), i director, productor i co-guionista del llargmetratge documental *Almacelles, Urbs Illustrati* (en fase de posproducció). Per a ZIP Films ha estat el co-guionista, ajudant de direcció i muntador del llargmetratge documental *Acaballao* (exhibit als festivals de cinema de Sitges, Albacete i Toulouse el 2008). Co-fundador de NUROSFERA, ha dirigit tots els muntatges teatrals de la companyia fins al moment, incloent *La ruta d'abans de l'alba* amb co-direcció de Ferran Farré, i *MusiCat* amb co-direcció de Núria Casado.

FERRAN FARRÉ, actor, autor i director teatral, és llicenciat en Educació Física per la Universitat de Lleida i ha rebut formació actoral en el cicle complet d'Estudis d'Art Dramàtic de l'Aula Municipal de Teatre de Lleida, així com a l'École Internationale de Théâtre Jacques Lecoq a París. Ha dirigit diversos espectacles com a professor del seminari de teatre de la Universitat de Lleida, i ha adquirit experiència com a dramaturg, director i actor treballant per companyies com Teatre Estable, Boulevard Espectacles, Zum Zum Teatre, La Baldufa, Inoff, Tantde Teatre i Godots Teatre, guanyant premis en produccions d'aquestes dues darreres. Ha publicat tres dramaturgies originals, *Durruti* i *Okupa Palestina* (2004), i *Clandestins* (Premi Les Talúries al millor text teatral 2006) i col.laborat en diferents projectes cinematogràfics. També ha estat professor a l'escola de teatre Aules de Barcelona, director escènic a l'Espai de Teatre de la Universitat de Lleida i pedagog teatral dins dels tallers de teatre de la Fundació Obra Social La Caixa de Lleida. Actualment és coordinador d'estudis d'art dramàtic i pedagog teatral de l'Aula Municipal de Teatre de Lleida. Co-fundador de NUROSFERA, ha estat actor de tots els seus muntatges, així com dramaturg i co-director de *La ruta d'abans de l'alba*, i co-guionista del llargmetratge documental *Almacelles, Urbs Illustrati*.

NÚRIA CASADO és actriu, professora i dramaturga. S'ha format actoralment en el cicle complet d'Estudis d'Art Dramàtic de l'Aula Municipal de Teatre de Lleida i ha ampliat els seus estudis de teatre en seminaris impartits al Birbeck College de Londres, a la London Guildhall University, a la Middlesex University de la mateixa ciutat i a la Gaiety School of Acting de Dublin. Ha adquirit experiència com a actriu en companyies com Teatre Estable, Dedal-T, TeatreDesTres i Tantde Teatre; com a directora i dramaturga amb espectacles de l'Espai de Teatre de la Universitat de Lleida i de L'Intèrpret; i especialment com a actriu amb NUROSFERA, de la qual n'és co-fundadora. Dins del camp del cinema, és co-guionista del documental *Barcelona Kapital*. Doctora en Filologia Anglesa per la Universitat de Lleida amb una tesi sobre el dramaturg Edgar Nkosi White, ha impartit cursos de teatre anglès i teatre caribeny a la Universitat de Giessen (Alemanya) i a la Universitat de Lleida. Ha publicat diversos articles i participat en congressos internacionals relacionats amb els estudis de teatre, i ha editat dos llibres relacionats amb la literatura dramàtica, incloent la traducció de l'actor Lluís Soler de *La tragèdia del rei Lear* de William Shakespeare. Com a dramaturga és autora del text *MusiCat: peça sobre la història de Catalunya per a cinc músics i una actriu*, publicat a Pagès Editors (2008).

Actors Convidats:

IMMA COLOMER (com a Joana Sempere):

És Actriu i directora. Com actriu consolidada de Catalunya té una ampla trajectòria professional, de la qual destaquem, en TEATRE: Co-fundadora de la cia. Els Comediants (1973-1975) i del Teatre Lliure (1976-1986). En els darrers temps la trobem treballant en les següents obres: *Ronda de mort a Sinera* de S.Espriu, direcció: Ricard Salvat (Teatre Lliure) *La Hostalera* de C Goldoni, direcció S. Belbel i *Morir* de S. Belbel (Centre Dramàtic de la Generalitat). *Els Gegants de la Muntanya* de Luigi Pirandello, direcció de G. Lavaudant i *L'escola de dones* de Moliere, direcció: Carles Alfaro (TNC). *L'auca del Sr. Esteve* de S.Rosiñol, direcció: A. Marsillach; *La mare Coratge* de B.Brecht, direcció: Mario Gas (TNC). *Revisió anual* de M.Cornet, direcció: Pere Daussà (Teatre privat). *La plaça del Diamant* de Mercè Rodoreda (TNC). Les seves últimes aparicions a la TV han estat ha: *Hospital Central* i *Comisario* (sèrie), *Laberint d'ombres* i *Vendelplà* (culebró). I en CINEMA: *Nosotras* i *53 dias de invierno* de Judith Colell i *Frágil* de Juanma Bajo Ulloa. Com a DIRECTORA ha presentat entre d'altres, els espectacles: *No vols té, dues tasses!* (Dansa). *La màgia d'en Calders* (teatre). *El parxís màgic* (Teatre). *Sargit* (Poesia).

PEP PLANAS (com a Rafel Bràssica)

Es forma a l'Institut del Teatre de Terrassa, al "Conservatoire National Supérieur d'Art Dramatique" de París i al "Professional Theater Training Program" de Milwaukee. Sota la direcció de Josep Maria Flotats intervé en els espectacles "Cyrano de Bergerac", "El despertar de la primavera", "Cal dir-ho?" i "Àngels a Amèrica", i de Calixto Bieito en "Kasimir i Karoline", "El rei Joan" i "L'Amfitrió". Segueixen espectacles amb directors com Lluís Homar, Carme Portacelli, Jean Reno, Ferran Madico, Esteve Polls, Alexander Herold, Ariel García Valdés, Pep Pla, Abel Folk, Joan Maria Gual i Àngels Aymar. Ha treballat en nombrosos projectes televisius i cinematogràfics i, darrerament, hem pogut veure'l a la petita pantalla a *Vendelplà* i al cinema a *Xtremis*.

Companyia de teatre

NUROSFERA ha produït espectacles propis i alhora ha col·laborat amb altres companyies en treballs actorals, dramaturgics, de direcció i d'assessorament artístic.

Pels seus espectacles propis, i en una primera fase de creació de la companyia, els fundadors van adoptar el nom de Tàlem de Lux, amb el qual van estrenar els seus primers espectacles: *La ruta d'abans de l'alba* (2005), i *Una nit àrab* (2005-6). Ja oficialment constituïts com a productora de teatre i cinema, i sota el nom de NUROSFERA, van seguir els muntatges *Animal Farm* (2007-8) *CollAge* (2008-9), *Canterbury* (2008-09) i *Dones de Blues* (2009).

En les seves col·laboracions, els membres de NUROSFERA ha participat en varis teatrals i accions de la companyia TantdeTeatre (2005-8), i ha elaborat espectacles per encàrrec de L'Intèrpret (2007-9) i el Grup Dedal·lit de la Universitat de Lleida (2004).

Actualment, NUROSFERA té en projecte el muntatge de l'obra teatral *Els Cal·lígrafs*.

IMATGES DE PRODUCCIONS TEATRALS ANTERIORS

PÒSTERS DE LES PRODUCCIONS CINEMATOGRÀFIQUES

